

# MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

**Előfizetési ár:**

Egyes évre 3 ft. Félévre 1 ft 50 kr. Egyes szám 10 kr. Gazdasági egyesületi tagoknak és községeknek 2 ft. Előzetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz Takács R. István e. pénztárnokhoz intézendők.

Felolós szerkesztő: CSORNA JENŐ.

Kiadó lapfajtájados:

**A muraszombati gazd. fiók-egylet.**

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetési díj: 1 hasáboz petitsora egyszeri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

**Meghívó.**

Alulírottak áthatva egy Muraszombatan felállítandó **polgári iskola** szükségességének érzetétől; annak járásunk és vidékünk nemzeti kulturális haladására gyakorlandó nagy fontosságától; — erősen meg lévén győződve arról, hogy az egész járás együttes közreműködése mellett lehetséges leendő ezen eszméinknek megvalósíthatása: tisztelettel felkérjük mindazokat, a kik egy Muraszombatan felállítandó polgári iskola megvalósítása iránt érdeklődnek, illetve annak létesítését kívánják, szíveskedjenek **f. évi márczius hó 15-én d. u. 1 órákor** a muraszombati Casino-egylet hivatalos helyiségében (Most vendéglő) megjelenni; a hol is a polgári iskola létesíthetőségének módosítási tárgyalva, esetleg a kivétel érdekében mozzalom szervezve leendő.

Muraszombat 1895 márczius 1-én.

- |                                |                                   |
|--------------------------------|-----------------------------------|
| Pintér Géza, ügyvéd.           | Dr. Czippott Zoltán, járásovós.   |
| Pollák Pongrácz, fűszergabáló. | Olajos Sándor, ügyvéd.            |
| Agustich Pongrácz, k. járó.    | Sinkovich Kálmán, tp. pénztárnok. |
| Saadry József, k. járó.        | Fasching Gyűző, tp. könyvelő.     |
| Török Ernő, k. közigyűző.      | Fodor Benő, j. állatorvos.        |
| Dr. Prugberger Vincez, albíró. | Berke Mihály, földbíró/ovós.      |
| Mályusz Egyed, albíró.         | Kováts István, eo. tálkész.       |
| Csorna Jenő, t. fűszíró.       | Arvai Bernád, kereskedő.          |
| Gáspár Ferencz, plébános.      | Bölcs Béla, gyógyszerész.         |
| Takács R. István, tantó.       | Newman Vilmos, kereskedő.         |

\* \* \*

Megmozdult a haraszt. Vastag hóréteg borítja még az utat, mezőt, de az első márcziusi nap verőfénye keresztüljárja, porhanyítja már a fagyos takarót.

Elszegteltsegeben, a nőri hava ok végnyulványainak aljában, tehetetlensége érzetétől megdermedten szunnyad még Muraszombaton — de ime, mintha az új idők — a gazdasági és kulturális előretörékvés — egy elévűdött szelleje őt is megérintette volna...

Mozog már a haraszt... s ha nem csalóka a verőfény, ha nem lohad le a lágra lobbant lekesedés, nem nagy időre kiserkednek az új éra, az új törekvés első ibolyái, a fakó avaron.

Muraszombat intelligentiájának elite vette kezebe egy felsőbb iskola ügyet s hívja fel tömörítésre a kitűzött zászló körül, az egész járásnak a köjvjt f-rtől polgárságát.

Enek a mozzalomnak sikerülni kell. A siker feltétele csak kettő: bizalom a megvalósulásban s faradhatlanság a munkában. Előre tehát!

1895. márczius 15-ike rakjon le itt egy dyissa oltárt a magyar nemzeti eszmének s nyissa meg Muraszombat fejlődésének egy új korszakát! (Sz.)

**Kisiparosok sorsa.**

Általánosan ismert dolog már az a szomoró tény, hogy a kisiparosok sorsa évről évre kedvezőtlenebb. Régen eljutottunk már odáig, hogy a bajt felismerte a kormány, országgyűlés és az egész gondolkodó társadalom és bizonyára nem lehet eltagadni azt sem — hogy a jóakarát minden tényezőben megvan: e bajon segíteni.

Mindnyájan óhajljuk a kisiparos jobb sorsát, mert, hiszen kapcsolatos ezzel az egész társadalom érdeke. Nem csak a mult szempontjából kell a kisiparos osztály fellendülésére törekednünk, hanem ebben rejlik a jövő boldogulás titka is.

Lehetővé kell tenni az ugynevezett polgári osztály erősödését, egy közép-osztályt, mely pedig iparosok nélkül nem képzelhető. Nézzünk csak a szomszéd Stájerországba, miben rejlik boldogulásának titka? nem másban, mint az iparos elem életrevalóságában. S hazánkban miért nem fejlődik a középelem, — mert a kisiparosok anyagi s szellemi helyzete még ma is a régi stadiumban van, vagy ami még szomorítóbb: hanyatlak.

Az új idő nem is mindenben kedvez a kisiparosság fejlődésének. Ezzel tisztában kell lenni, midőn a kisiparos sorsáról szólnunk. Tudnunk kell, hogy az emberi művelődés, a munka fejlődése és haladása, a közlekedési eszközök, a találmányok mindinkább a tömegre s nem az egyesre fektetik a súlyt. Manapság minden nagyarányu, a termelés ép úgy, mint a fogyasztás. A termelt árucikknek olcsó árát a tömeges előállítással együtt járó olcsósággal igyekeznek elérni; mert különben a termelő ráfizet. A gép csak úgy



**A kisérteben.**

Némethől fordította: Terenta János.

— Elbeszélés az életről. —

Székrlंनी kezdett a nagyváros téli utcáin, a mikor a zalogház (bódéja)ól egy körülbelül 36 éves férfiú lépett ki. Fázhatott, mert felöltöznie nem volt és kis kabátja zsebébe csusztatta kezzeit; név körültekintett és miután ismerőt nem látott, összehúzóda és gyorsan tovább ment. Ruhája, ámbár se rongyos, se folto: teljesen megviselt; szemüvege ellehetett törve, mert az orr feletti része cézrnával vastagon volt körültekerve. Azonban arcának megnyerőt, intelligens vonásáiból azt lehetett következtetni, hogy valamikor jobb uspokát látott.

Ép karácsony előtt volt. A boltok kirakatai csak fányletek c-sillámolttak a sok tarka-barka tárgyától; a művészet és ipar ez ünneprekore verőnyezve egymással, a legjobb termékeikkel szolgáltak. És mindez a kirakatok nagy fregyáblái ugegett, gáz és villamossággal világítva, csodás, es rendkívülens vonzónak látszott.

Köszlin Gerhard is, mert hisz ő volt a férfi, megfelekezve a tél- és hideg-ről, egészen elmerült egy ilyen csodás kirakát szemlélésében. Itt gyönyörű játékszerek, ott szép képekonyvek, majd női piparetárgyak és öltönyök költöttek le a város sreméi. Nem csoda, hisz otthon voltak gyermekei és neje, kiknek ő szívesen venne e

tárgyakból karácsonyi ajándékok, ha nem volna elői földhöz ragadt szegény. Csak gyermekeire és nejeire gondolt, maga magáról megfeledkezett, pedig ugyancsak szegényesen és könnyen volt öltözve. Ez-revetlenül egy banküzet fényes kirakata előtt megállott. Felsőhajtott, a mint a kirakataban a sokféle tarka bankót, fenyas aranyokat és különféle értékpiropokat meglátta. Csak egy marokra való a fényes aranyokból, eiegedni valna arra, hogy gyermekeinek és nejeinek boldog karácsonyot szerezhetne; csak egy darab azokból a tarka bankókból mennyi időre megmenthetné a nyomortól.

A mig Köszlin szemelt a kirakát bankóin és aranyain legetlette, megette egy magas termelt, előkelően öltözött férfiú fel és alá sétált. Mar másodikban beakart lépni az üzletbe, de mindig mást gondolt. Egészen közel lépett Köszlinhez és oldalról egy vizsgáló tekintettel végig mérte. Végre elhatározta magát és Köszlinhez fordulva így szólt: „Uram! legyzen szives nekem egy kis szíveséget tenni!” Köszlin felnevetett, „ha tehe-tem, szívesen” felelte.

Az idegen elhivta az ablak mellől és vele néhány lépányire távozott. Egy csomagot vett elő és azt ujsgappirosba jól bepakarta.

„Lgyzen szives ezt a banküzet főnökének átadni” szölte.

„Miért nem megy Ön maga be?” felelt Köszlin, mert az idegennek e kívánsága feltűnt neki.

„Alapos okaim tiltják” felelte ez, „usyektek önök itt el nem mondhatók.”

„Lgyen hat” szölte Köszlin, „kivánságának eleget teszek.”

„Köszönöm” felelt az idegen, miközben a csomagot átadta neki „de kérem csak a főnök urnak saját kezéhez adja át. Litom, hogy benne van az iródjában. Ezt pedig egye el magának szíveségséért.”

Köszlin érezte, hogy egy tallért kapott. A pénz visszautasítá, mert az „borraváló”-nak bet-szett neki, a milyent még sohasem fogadott el.

„Ön megzsorított, ha e csekélységet nem fogadjja el” szölt az idegen kért hangon „Talan vannak otthon gyermekei, a kik számára v-yhet egy kis karácsonyi ajándékot és azoknak örömet szerezhet.”

Köszlin éppen j-gygyűrűket zálogosította el, az utolsót, a mi meg elalagosítann való volt. Szegény neje azt remélt, hogy kap rájuk 8 forintot, de minden könyörgése dacára is csak 6 forintot kapott. Ezen tallér tehát kiegészíté az összeg, a melyre neje számított. H-lyos önrézt lett volna e tallért visszautasítani? Bizonyára nem. Köszlin tehát zsebébe csusztatta azt és pirulva megköszönte. Belepett a banküzetbe, mely több egymásba nyíló szobából állott, melyk ajtói mind nyitva valának. Csak most vette észre szegény, hogy könyvs megbízást vállalt el. Kérdétek tőle hogy mit akar! És a mint jövetele-nek csöjját — hogy a főnökkel személyesen akar be-szélni — elmondta; ugyan-ny névtek reá. Nem e oda, hisz o'y kopott ruhája volt. Egyik is, másik is rángató vállalt és különféle kifogásokat tettek. „A főnök urat a könyvnyezetők tulság zaklatják és most is éppen el van foglalva.”

„Nem vagyok kérvényező” felelt Köszlin, és másnak megbízásából akarok valamit a té-

üzeti ki magát, ha sokat s olcsón ter-  
telra. A vasut, a hajó tömeges szállí-  
tásra van berendezve s veszteséggel  
dolgozik, ha nem tömegesen fuvaroz.

Ezzel tehát — ha nehezen is —  
meg kell barátkozni a kisiparosoknak  
is. S ha ezzel számolunk s az új idő-  
köz simolunk, annak előnyeit felhasznál-  
juk: a kisiparos számos baján segí-  
thetünk. De csakis ezzel, mert ne  
higgye senki, hogy a legtöbb iparos  
által kívánt régi eszközök célra ve-  
zetnek. — Bizonyára mindenki szive-  
sen vágyódik vissza az ugynevezett  
régi, egyszerű világba, — mikor ke-  
vés volt az igény, tehát elégedettebb  
a nép, mikor az iparos-ség (akkor  
még mesterlegénynek hívták), az inas  
(ma tanonc az neve) családtag volt a  
mesternél, — mikor „jó ára” volt az  
iparüzőknek, de csak azért, mert  
kevés költségbe került az czikkék elő-  
állításá, jók voltak a vásárok; mert nem  
volt vasut, távírd.

Ezek az idők letűntek, mint letűnik  
az ember ifjúsága, a mikor mindent  
aranyos színben lát. Így vagyunk a vi-  
lágban minden dologgal, így van a kis-  
iparos osztály is. S nem botor ember-  
nek tartanák azt, aki megakarná gá-  
tolni az idő telését, aki azt akarja el-  
híttetni magával s másokkal, hogy ő  
még mindig a fiatalság tetterével bír.

Csak a legutóbbi husz év alatt itt  
nállunk is minden gyökeresen megvál-  
tozott, más lett a szokás, a divat, a  
törékvés lakásban, viseletben, szórakoz-  
ásban. A népiük viseletét leszorí-  
totta — mert olcsóbb — az ugyneve-  
zett német ruha. Kiszorult a gózi, a  
régii női viselet. A háztartásban poli-  
tiparos butorok, porcellán edények, petri-  
oleum lámpák, vasedények, gazdasági  
gépek stb. vannak már mindenütt hasz-  
nálatban.

Hát hiheti azt a kisiparos, hogy  
mind ezt meg lehet változtatni, hogy  
van oly hatalom, mely ezt meg tudja  
gátolni. S helyesen cselekszik-e az  
iparos, ki nem veszi tudomásul az újabb  
szokást, a divatot, az izlést s készíti,  
mint régen folytatosan csak régimódi  
lábbelit, skrinját stb., mikor már ezek-  
nek alig akad vevője. Könnyű mind-

nők urnak adani; ezzel egy perczig sem tartom  
fel. A férfias, erős hang, melylyel Kősztlin a  
szavát kiejte, hatással volt. Bevezették az utolsó  
szobába. Kinos ut volt ez! A szobákban dolgoz-  
tak a bankár alkalmazottjai, a kik közül nem egy  
pillanattal guyonan Kősztlin kopott ruhajára és  
öszekötözött szemüvegére.

A főnökök csak kiválasztottak léphettek,  
tehát nem esoda, hogy az iródi személyzet a ko-  
pott ruhájú embert bámulattal nézte. Nem tud-  
ták, hogy ez kollégájuk, a ki csak rövidl e-  
előtt szinten egy ilyen előkelő banküzletben dolgo-  
zott. Vegre a főnök dolgozó szobájába ért, a mely  
fejfedelmű volt b-butorozva. A banküzlet  
főnök, előkelő, kónoly és öreges ur, az irószat-  
l előtt állt és leveleket, taviratokat olvasott  
Kősztlin vart, míg a bankár félre nézett, aztán  
udvariasan meghajolt és ezen szavakkal: „Meg-  
bizasom van, önök bankár ur e csomagot saját  
kezébe át adni” és átadta neki azt. Ez üdülhelyi-  
ség egy sárkányfűbűbű volt, bejárással a főnökö-  
ről; míg ellenben a dolgozó szobák ablakai a  
mellettszobák nyitlak. Az utolsó szoba ablakánál  
égrevette Kősztlin az id g u magas alakját, a ki  
bizonyára arról akart meggyőződni, vajjon a co-  
mog igazan a bankár saját kezébe jutott-e, mert  
a mikor azt átadott látta, ellőtt az ablak mel-  
lől, Kősztlin is megfordult, távozni akaráván, ne-  
hány maradvány annak látszatát látja, hogy jutal-  
mat vár.

(Folyt. köv.)

ezekre a válasz s megadhatja magának  
minden helyesen gondolkodó kisiparos.

S ha megadta, rá kell jönnie, hogy  
a kisiparos sorsa csak úgy változhatik  
ismét jobbra, ha a munka előállításában  
lépést tart a szokással, az izléssel.  
Csak úgy válhatik sorsa jobbra, ha  
hozzásimul a világ újabb rendjéhez, sőt  
kihagszik a saját maga ipara számára  
igyekeznél mind amaz előnyöket, mi-  
ket a mai kor lehetővé tesz.

Ha tanul, ha izlést fejleszt, ha szak-  
májában alaposan otthon van s igyek-  
szik azokat a munka-eszközöket, segéd-  
gépeket megszerezni és alkalmazni, miket  
a gyáripár használ, — ha erősen össze-  
tart és szövetkezik: akkor feltartóztat-  
hatja a hanyatlást s újra jobb napok  
virradhatnak rá.

Első sorban tehát tanult, képzett  
iparosokat kell nevelni, az inasokat  
alaposan kiképezni (nem vízfordásra,  
favágásra, dajkálásra stb. használni,  
mint nálunk szokás), a segédek tovább-  
képzésére kiváló gondot fordítani; mert  
ez által szebb, izlesebb czikket szállí-  
thatunk, pedig van és lesz mindig  
oly közönségünk, mely a jó és izléses,  
szép munkát szereti. Hogy pedig ez  
a munka drága se legyen, a kisiparos-  
nak is használni kell az újabb mun-  
kaeszközöket s segédgépeket. Minden  
szakmában vannak ilyenek s bizonyára  
a vásárló közönség nem fog kételkedni  
az egyes iparüzőkkel szoliditásában, ha  
például a gyalut gép hajtotta, vagy  
ha a cipőt, csiznát gép varrta. Nál-  
unk azonban még félnek a gépektől,  
mert nem is ismerik, pedig a gépek  
meghonosítása a legtöbb dolog a kis-  
iparosok helyzetének javításánál. S e  
mellett szövetkezzen a kisiparosság,  
hisz a szövetkezés még a gyengét is  
megecsősíti — úgy nem maradhat el  
a kisiparosok fellendülése s városunk  
egy egészségesebb, haladást előmozdító kö-  
zépsztyát nyer.

cs.

## Buzdítás

Intéve a muaszombati jarasnak hegy-vidéki  
lakóshoz. (Folytatás.)

Ma nap szölessztről szóló kimutatásom-  
ban megírtam, hogy folytatól röviden el  
fogom mondani, miképen szoktam kis svóim-  
mel mivelni. — Mianek előtt meg kell  
emitenem, hogy az én szölim a gazdasági  
trágyadombról nem kap soha trágyát, ha-  
nem van pájtáskertemben ezen célra egy  
peczegődör asva, mely peczegődörbe kerül  
azután tavasztól keső őszig minden pájtás-  
kerti szemet, törökmaradék, porospolyva, va-  
kandurás, haszontalan gyümölcök, apró ál-  
lathuladék és ürülék; ezen hulladékok ta-  
vasztól őszig havonként 1—2-szer erős trá-  
gyalével leöntve, telen át úgy összekorhad-  
nak, hogy februárban már mint telvényes, kor-  
hadt és épen szölimnek való porhanyó föld  
kerül ki a peczegődörből.

Február végén vagy márczius elején, mi-  
kor még az igaz marha nincs a gazdaságnál  
igénybe véve, ezen telvényes szölimtrágya a  
szölibe hordatik ismét egy halomba, hogy  
erreje megkötve maradjon azon időponctig, míg  
az alakapálásra nem kerül a sor.

Ily trágyával képes vagyok évenként  
3000 tőket ellátni. Felmézetes, hogy, ha  
csak lehetséges, a szölimtrágyázást mindenkor  
őszszel vagy kedvező időjárás mellett telen  
végeztessük, mert ily formán már azon évi  
szüretben tapasztaljuk annak nagy hasznát.  
Trágyázás után következnek a szölimot-

s zés. Ez igen lényeges munka a szöli-  
szetben.

En nem szoktam szölimmel uzorászkodni,  
azaz sok szemre metszeni, mert azt akarom,  
hogy szölim folytatosan jó erőben marad-  
jon, azaz hogy minden évben, ha nem is  
fényes, de biztos termést adjon, azért az erő-  
teljes tőkén ellenkező irányban csak két  
vesszöt hagyok metszésre és ebből is közö-  
ségesen mindeniket csak egy szemre metsze-  
tem, a gyengébb tőkén csak egy vesszöt ha-  
gyok és ezt is csak egy szemre metszetem  
vissza, botot csak igen ritkán hagyatok, mert  
ez rendkívül meghuzza a tőkét.

Metszés után következik a szöli k a-  
pálás, ezt természetesen mindenkor a leg-  
jobb időben kell eszközözni, ha csak lehetsé-  
ges, különben többet rontunk, mint hasz-  
nálunk.

En 3 szor szoktam ezt a műveletet vé-  
gezni t. i. tavasszal ápril elején először, má-  
jus 15—20 ika körül másodsor és augusz-  
tus 15—20-ika körül harmadszor.

A harmadik kapálás arra való én nálam,  
hogy a talaj ez által minden gyomtól meg-  
tisztulva és a föld felporhanyitva a ne-  
pusgarak annál inkább előmozditsák a gyümölcs  
beérését és mondhatom, hogy így eljárva szö-  
lim még eddig mindenkor jól megérett.

A p e r m e t e z é s t évente kétszer szok-  
tam végezni. 1-ször a tőkének kifejlődése után  
azonnal, hogy a peronosporát megelőzsem,  
az elvirágzás után egy hetre pedig másod-  
szor, de erős ottalatt és bőségesen, azt ta-  
pasztalván, hogy ez untig elég.

A második igen lényeges munka a szö-  
limben a g y o m l á l á s és ezt én mindenkor  
az elvirágzás után végeztetem, mert akkor  
már a kevésbé jártas munkás is láthatja, hogy  
mely hely haszontalan hajtást kell megsemmi-  
íteni és melyiket kell okvetlenül meghagyni,  
de azért könnyelmű gyerkőcczökkel ezt a  
munkát még se végeztessük, mert a gazdát  
megkárosítják.

Gyomlálás után következnek a k ö t ő z é s,  
ez egyszerű munka, de azért arra mégis kell  
figyeln, hogy minden termőtőke 2—3 kö-  
tést kapjon, különben a nyári viharok sok  
kárt tehetnek a szölimben.

Végre következnek a vára-várt szüret.  
En rendszeren mindenkor október hó 15 és  
20 ika között szoktam ezt végezni és még  
eddig sohasem bántam meg, mert ezáltal mus-  
tom mindenkor magas fokú cukortartalmat  
ért el, ami a bornak zamataját, szesztartal-  
mát és így értékét rendkívül emeli.

Szüret alkalmával a fajokat nem szok-  
tam összekelvenni, hanem mindeniket külön  
szedetni és sajtolni és pedig egyszerűen  
azért, mert fajtort akarok produk-  
kálni, lévén minden fajnak más zamataja,  
más tulajdonsága, melynek külön-külön ki  
 kell fejődnie már a zuzas alkalmával, de  
különösen érjedés közben; hogy a muser-  
jedésnek bizonyos főfok mellett kell vég-  
beemnie, ha azt akarjuk, hogy teljesen ki-  
forrja magát, ez magától értetődik.

Enyiből áll tehát az én kis szölimmel  
eljárásom, mit elvárátim ugys tudnak, de  
én nem is azért írtam ezen két rövid cik-  
ket, hogy ebben különösen önököt oktassam,  
hanem egyedül czelom az volt, a mit két  
cikkeknek czime is elárul — a muraszom-  
bati jarasnak hegyvidéki birtokosait az ok-  
szerű szölimművelésre buzditani, lelkesíteni és  
pedig nemcsak azért, mert amint lelkiismer-  
etesen kimutattam, ezen gazdasági ágak  
kelő művelése nemcsak igen nagy anyagi  
haszonnal jár, hanem vidékünknek, mely a  
szölesszetre oly igen igen alkalmas kultu-  
rális tekintetben is szép jövőt jósol.

Nekem szent a meggyőződés, hogy a  
vidéket semmivel sem lehetne oly szeppé,  
oly gazdagá tenni, mint okszerű szölesszettel  
és szorgalmas gyümölcsenyésztéssel. Adja  
Isten, hogy e tekintetben sok követőm akad-  
jon, mert ha ez megtörténik, akkor ezen  
szerény sorok czéljukat érték.

MÁRTONHELYI,

# Helyi és vidéki hírek.

**— 23-rcsak föherczeg temetése** február 10-én délután ment végbe B-c-ben, nagy katonai pompával. Lipunk egy barátja, ki jelen volt a gyászpompán, a következőket írja: A képviselő volt az egész tábornoki karral élve a hadsereg majd minden ezredé, a k. kir. lovasság és az ostrom. Ott voltak a becsületli katonák akadémiájának növendékei, külföldi hadseregek díszcsapatai, a külföldi uralkodók képviselői, a nagykövetségek stb. Királyunk őfelsége tábornagyi egyszerűen a koporsó után ment, mellette jobbról a német császár magyar buzsarozóredesi egyszerűen, utánuk az orosz, olasz nagyherczegek, a mi uralkodó háznak tagjai stb. Királyunk mar tiszta galamb-féhér gyönyörű öreg ember; a német császár szikár szép fiatal ember. A menetet egy dragonyos ezred nyitotta meg. A halottas kocsi piros bársonyból volt, 6 féler hó lúza. A koporsót a kapuczinusok templomában helyezték örök nyugalomra.

**— Telefon.** Főszolgabíróknak nagybani bürgöködik, hogy létrehozva Muraszombatban a telefonát. A kaszálóban elég szépen indult meg a mozdalom egy telefon-állomás költségeinek biztosítására s ha a gazdasági egylet, a mint hiszik, szintén beleép az előlétező sorárah, akkor biztos a telefontnak Muraszombatba való bevezetése. Ez ismét egy lépéssel közelebb vienne bennünket a nyilvánlaghoz.

**— Az első eredmény.** Lipunk f. év február 10-iki számban megemlékeztünk a muraszombati iparos ifjak önképző együletéről s sürgettük annak reorganizációját. Örmérel regisztráltuk, hogy száznak hangoztattak előreményülket. Az egylet f. é. február 24 én újra szervezkedett, elsőként megválasztotta Takács R. István el. tanító, alszolgabíró Meixner Matyas kereskedőt. Jegyző lett Csizsar R. zsó, pénztárnok Hartmann Ferenc, könyvtárnok Pozsek Ignác, ellenőrök R. tupp. Miklós és Greder Antal. Elhatározták, hogy a tagsági díjat havi 15 fillérre fölemelik s az iparos-mesterek körében is gyűjtenek pártoló tagokat. Már is több pártoló tag jelentkezett. Vajha hasonló sikert konstatálhatnánk majdan lipunk ez évi folyamában megpeddigített többi reformozószék megvalósítására közel is!

**— Köszönet.** A Muraszombati jótékony keresztény nő-egylet\* részére a „Délvismegyei takarékpénztár“ tek. igazgatósága 15 fítot ajánlékötött, miert is fogadja ezennel az egylet leg-halásabb köszönetét. Muraszombat 1895. márcz. 3. *A választmány.*

**— A Szombathely tervezett állami népiskola** ugye nem áll valami kedvezőben. A kir. tanfelügyelő arról értesítette a községet, hogy tekintettel arra, mikép a millenniumra felállítandó iskolát sorozata már megvan alapítva, állami iskolára nincs kilitás, ajánlja azonban községi iskolára létesítést. Azt hiszik, az értelmes község ettől sem fog visszarúgni s felállítja a községi iskolát, mert hiszen az évi hozzájárulás itt sem több mint az állami iskolánál, az egynes adó 5%-a, a többi állanszerűl föl fedeztetnek.

**— Kámat lezárítást.** A Délvismegyei takarékpénztár\* a betétei után folyó évi mártius 1-től a kamatlábat 5%-ra szállította le, mit ezáltal is tudomására hoz a nagy közönségnek az igazgatóság.

**— Nyilvános köszönet.** A „Délvismegyei“ takarékpénztár\* a „Magyarosító“ és Közémművelődési Szakszintály\* nak 10 fítot adományt vevékben juttatni, melyért fogadja a szakszintály nagyben leghalásabb köszönetem.

Takács R. István, elnök.  
**— Az új mezőrendőri törvény** értelmeben a fak, erdejék stb. a herányok petítől való tisztítása a tulajdonos kötelessége. Mután pedig a törvény igen szigorú és a megörölés igen érzékeny, saját érdeklükben helyesen fognak cselekedni a szálló és kertbirtokok, ha a legrövidebben végzik ezt a munkát.

**— Betérés.** Február 24-én Kardos Ferenc petítől lakós kamarájába ismeretlen tettesek betértek s onnan szék, szállonát, kenyeret, 12 liter pálinkát s egyéb használható dolgokat elemelték.

**— Köszönet.** A „Délvismegyei“ takarékpénztár\* a muraszombati gazdasági főkönyvtárnak 10 fítot adományozott, melyért fogadja a választmány halás köszönetét.

**— Midőn a nagyközönség figyelmét Ughváry László cseplői hírnemes gyűmölcsfa-iskola látának mai számbanukban közre tett hirdetésére felhívának, különösen kiemelték, hogy nevezettnek a százezrekre menő mindenféle nemű eseményt felül mintegy 1,500,000 drb 1, 2, és 3 éves gyűmölcsfa vadoncz van eladásra kezzen, megpedig: körte, alma, birs, douljen, paradisicos, szilva, prunas-nyugolbona, Sains-Julien, bencezecei-szilva, coper, szej-meggy, sárga-baronczk, mandula és kökényöl.**

**— Az Athenaeum képez írodalom-történetből,** melyet Böthly Zolt. szerkeszt, megjelölt a 30-iki füzet harmadik terjedelmében. Három magyar tanulmány benne: Bráth Ferencz életrajzi, Gyulai Páló Kemény Zsig-

mondról és Sebestyén Gyuláról (dr.) Népköltészetünkéről. Ez utóbbi történelmi fejlődésökben s egészen új szempontok szerint tárgyalja a népköltészet történetét, melynek — tudunkra — maga is szorgalmas és szerencsés gyűjtője. A szöveg ezáltal is nagyban meg újultra: a k. h. ház-lak. Eötvös svábbíró nyaralója, arc képi és sír-ábrák, Keménynek ifjú s felfővő ábrák, névadásai, sírja s egy régi hajóval való 1578-ból. Külön mellékletül: Vörösmarty „Házilak“ egy költeményének első fogalmazása s műveinek egykori illusztrációjával 4 kép van csatolva. A bevezetéshez köz-letű nagyfontosságú valható körülbelül 35 fűtben fog megjelenni s fizetnünk 40 krért kaphatók.

## Vegyes hírek.

### A megyéből.

**— A mostani Vas-és Zala-megyék** felülő esendőzárny folyó év július 1-evel kétféle osztattak s mindkét megyében külön szarnyarnanosok-ágok fognak felállítani; s ugyan ebben évben megyékben három új esendőrsz állítottak fel és pedig Csákányban, Rámban és Nagy-Német-Szent-Mihályon.

**— Szerencsétlenség.** Maller Ferenc farkasfalvi lakos múlt hó 17-én délután a kertjébe leszállt varjakat akarta lefőrdölőzni és mikor töltött foglyával a kert felé haladt, az ajtómal megcsúszott és elesett, a foglyer pedig elsült oly szerencsétlenül, hogy Maller lejen talált, Legott szoronytal halt.

**— Pályázat.** A Szombathelyi nagydólgó evang. templomra a pályázat ki van irva. Az egész összeg 17 188 fí 53 kr, melyben azonban a kömves munka befoglaltva ninc. A palafőlsre 1632 fí, az ac-munkára 4041 fí, a lakatos munkára 2933 fí, az asztalos munkára 777 fí, a badogos munkára 1758 fí, a cement munkára 2468 fí, a kőfaragó munkára 330 fí és a szobrasztati munkára 3249 fí van előirányozva. Pályázat határozat márcus 20.

### A hazából.

**— Kauter Mihály** nagy-ösi pészános állítólaga a túlvésze gyógyítószegát fedezte fel és már sok sikeres gyógyítást észlelt.

**— Woronieczky herczegnék** a magyar szabadságharcz egyik kivégzett hősnéke övegnye és időszent Kis-Pesten lakik, hol nagy nyomorban élt, míg kiutale tudódottól a s fővárosi napi lapok le-hivása folytán részére némi adományok folytak br. Most már Kis-Pest község gondoskodik el-tartásáról és nem engedti székeget szenvedni.

**— Az idei hadgyakorlatokat,** amelyeken a király is jelen lesz, Bunfy-Hunyad környékén tartják meg. A főhadiszállás Bunfy-Hunyad lesz. A gyakorlatok alkalmával a király Kolozsvárt is meg fogja látogatni.

**— Zalaegerszeg** az állami tisztviselők Dr. Ruzsicska Kálmán elnökele egy tisztviselőtelep fel-állítása céljából egyes-ületet alakítottak.

**— Nagy-Kanisza** város közgyűlése a tisztviselő szolgaszemélyzet nyugdíjazására vonatkozólag szabályrendeletet alkotott. Ugyanott Sümegi Kálmán vezetés alatt irodalmi kör alakult.

### A nagyvilágból.

**— Saragosszából** jelténi a tivviro, hogy 5 fiatal leány egy löpporkatt közelében löporkal dolgozván, egy löntény tartalmazó ladat, leforobanasa következtében súlyosan megsebesülték.

**— Híd két világrész között.** Európa és Ásicia között a Boszporusz nevű tengerson szorony vasdát fognak építeni. A tervezett híd 8 óriási oszlopon fog nyugodni, középmérete 72 méter magas lesz, úgy hogy a legnagyobb hajók is elme-hetnek alatta — Az építés körülbelül 30 millió fítra kerül.

## CSARNOK

### A casino tréfa-estélye.

Nő lám! Megesett mégis, hogy — játszanak tréfát előkelőben tréfa nélkül. A casino meghívó-ja, a kik meglepettünk, egyik meglepésből a másikba estünk, családva kellemesen mindig. Mert egy casino estélyezhe méltó szolgálatul díszített teremben miként jelentkezhettek elfogadókat az elnök Dr. Cipotti Zoltan bikaviadár biborvörös jelműben, a mindig nagy úri spanyol grand jelműt viselő Malysz Egyed oldalon. Dr. Pugberger Vincze mikádó, Árva Henrik manderin, Horváth Kálmán címűs és Fodor B. n. szpanyol kíséretében — ha én azt ma-kant nem érthetem, mint azok, a kik fölém együtt jól mulattak rajta.

Ez volt a tréfa. A valószeg pedig az volt, hogy rendület egy kedély-s kis mutat-ágot; olyat, a minék jó hatása ki fog látni a jövőben is. Ohó! ohó! Nem addig az, félre öröge! A mi igaz, az igaz. Nem ért volna sommit az egész, a hölgyek nélkül. Őrök az érdem, meg minden drága és sz. p. ruhák. Nekünk pedig minden kárunk benne.

Különb. az a legjobb, ha én nem beszéllek semmit, hanem mint a többi okos úriajki üjondiasz (oh! oh! Szarvas Gábor, mivé lett a referens) hát én is szarvok számoló be: kik voltak ott?

**Asszonyok:** Agustich Pengrécz, Árva Henrik, Árva Ernőné (C.ók), Bites Bláné, Dr. Cipotti Zoltán, Faschengr Gyózné, Fűrési Sándorné (Zugr), Hesse, Kerechmayer, Kiribich Ferencné, Kajoó Károlyné (Bellatine ról), Kuszalk Ferencné (Bellatine ról), Kondor Ferencné (Halmó ról), Krausz Mikszán, Hüfnann Manoné, Hunyadi Nandorné (Kőhádor), Lamm Lóné (Bellatine ról) Meixner Matyasné, Nagy Sándorné (Bellatine ról), N.umann Vilmosné, Olajos Sándorné, Oesterreicher Adolfiné (Mátynékról), Pinter Gazáné özv. Pinter Miklósné, Pollak Pengrécz, Dr. Pugberger Vinczéné, Sány Józsefné, Schweinhammer Jánosné Schöbñt Lópné, Seckal Józsefné, Slohich Ignác, Szakoyi Jánosé, Takác R. István, özv. Tomkane Fliszár Vilma, Tóth Miklósné, Ujassy Bláné (Bellatine ról).

**Leányok:** Agustich Emilia, Árva Kamilla, Kerczag Ida (Halmó), Kropf Fanni, Lamm Nelli, Moszt Gizi, Nagy Irén (Bellatine) Olasz Terka, Spranszki Tonia, Schweinhammer Nelli, Sokál Irma, Payer L. n. ke, Koltay Emma (Domonkosfaló), N.umann Paula (Mátynékról), Steindl Hermin (Urdombor), Szécs Emilia, Szécs Ida (B. öhgyéről), Tóth Eszter, Véniss Margit, Véniss Nuca, Zalkó Irén stb.

E névör magában is biztosítéka az estély sikerének, de hátha felemlítük azt a ragyogó jökédet, mely előmalozította a jelműk és öltözékek fényét, jöllelt mindkét fény egy forrásból eredt, a hölgyek mutaték felől ömögtek!

A jelműk tarkasága, a szolid estélyi öltözékek, a szalonképző ószozó siphák alatt, a különféle masszfejszék öszozeveglé: bárni komikumu-k tünhetik is így leírva — végig nézni, völdük mulatni kedves volt az nagyon.

A vezér-szery a spanyol grandok méltóságos magatartása dacára, női kezébe került megis, — a gigerli lányok vezetés, napraforgó rózsa, parazsárlányok, cigánylányról recovers, el-szasi hölgyek terelték a figyelmeket, csak hogy maguk ne tűnjének — vagy talán az öltözékek miatt — nem merem kutánni, mert hogy „bne lánykák“ voltak, az igaz. Agustich Emilia, Moszt Gizi voltak!

**Jelműk hölgyek voltak:** Sány Józsefné bírói, Dr. Pugberger Vinczéné hálafelezny, Lamm Nelli (Bellatine ról) vadlása, a két Szécs övör (B. öhgyéről) mint parazsárlány és piere, N.umann Paula (Mátynékról) mosolyát, Koltay Emma (Domonkosfaló), parazsárlány, Steindl Hermin (Urdombor) mint cigánylány, Olasz Terka rózsakirályné, Takác R. Istváné recerer, Meixner Matyasné el-szasi, Kropf Fanny viráguzs, Sokál Irma parazsárlány, Véniss Nuca napraforgó, Zalkó Irén tengerecs, Payer L. n. ke görög lya.

A főjelöltek: — mint ilyenek — még sikerültöbök voltak: Dr. Cipotti Zoltan bikaviadár, Malysz Egyed, Fodor B. n. szpanyol grandok, ifjú Moszt Rudolf brazilai, Árva Henrik, Dr. Pugberger Vincze, Horváth Kálmán címűs, Zalkó Elek lupacszak vagabundusz, Meixner Matyas paraszdet ester parasz, Bodnár Bani szaboltepar, Faschengr Gyózné tengerecs, Agustich Viktor kemény-pró, S. Kovács Kálmán biczikista, Hartner G. sa mint majom, Radkóci Tivadár lengyel zsidó, hátraul hagytam a legkitűzőbbeket, Metzker Matyár kirurgus és az uti is vezeték két gigerit: Pitz Henrik és Husig Ferencot.

Szép volt, jó volt minden és Dr. Cipotti Zoltán mint a casino elnöke, nemcsak ügyes rendezőnek, hanem jó „szerző“-nek is bizonyult. Tisztan maradt a casinonak 101 fí bevétel. A fellépők névsóra tet híány miatt a jövő számra maradt.

### A nap és éj hossza. Piaczi árak:

Márcz	kel	nyug szik	kel	nyug szik	Buza	5 — 6 70
3.	6 23	5 30	8 41	0 25	Árpa	5 — 5 80
4.	6 21	5 32	9 18	1 25	Rozs	4 60 4 80
5.	6 19	5 34	9 7	2 36	Zab	5 50 5 80
6.	6 17	5 35	11 4	3 38	Hajdina	4 50 4 85
7.	6 15	5 37	10 41	4 26	Lemmag	9 — 10 —
8.	6 13	5 38	2 2	5 2	Kukorica	6 — 6 20
9.	6 11	5 39	3 32	6 2	Köles	6 — 6 25

## Nyitlér.

E rovat alatt közöltékert nem felelős a szerk.

### Hamisított fekete selyem.

Évesünk el egy kis mintát a város szan-á-álotti fekete selyeméből és a hamisítás tárgya illendő: Most hoz a Valósi a jó feltöltést azelőtt az eddigetől nyomon szerkesztődő és csakhamar kitérték, mely az eddig valóságos és igaz: addig a hamisított selyem (mint a város szan-á-álotti selyem) az igazán tovább élt, (milyhogy rosszak a feltöltési feltöltés módjai) és valóban hirtelen nagy magánú, de valóban elvöltökés sába élte nem pórtólott, csak megpörtől. Ha valaki selyem megfellel megkeresi, elpörk, a hamisítványt nem — Hemberge B. (ez, kir. ud. szalio) selyemgára Zürichben, veszőr szaliva, pórtóder, és valamentesen szelvény kék hírelnek is mutatnak akár egyes öltözékek is, akár egész ruhák is, melyek selyem-zselvényből. Szajcsa címvetése: 2. k. és 6. levelezőlapra, s az öltözékeknek. — Magyar nyelvem írt megrendelések pontos, sors öltözékek.

Arverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járásbíróóság 1894. évi 2523. sz. végzése következtében Tauszig Zsigmond pecsétlők javára Szapáts János jegyzési lakos ellen 70 ft 18 kr. s járuléki erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 435 frtra becsült 1 kanca ló, 1 tehén, 2 szeker és 2 sertésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a muraszombati kir. járásbíróóságok 135/1895. sz. végzése folytán 70 ft 18 kr. tőkekövetelés, ennek 1893. évi febr. hó 23. napjától 6% kamatai és eddig összesen 38 ft 33 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Jegen v. é. en, alperes lakásán leendő eszközösére 1895. évi mártius hó 16. napjának délutáni 1 órája határidővel kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tez. 107. és 108. §-a értelmében köszpénzfizetés mellett, a legfőbbet ígérőnek becséron alul is elfognak adatni.

Kelt Muraszombat, 1895. évi február 22.

TÓTH, kir. jb. végrehajtó.

**TINGI-CAPSICI COMP.**  
A TINGI-CAPSICI COMP. (HORONY-PAIN-EXPELLER) kímélő és gyógyító hatású készítmény, amely a legújabb tudományos felfedezések alapján készült. A készítmény hatásos a különböző eredetű fejfájások, migrén, szédülés, hányás, émelygés, valamint a gyomor- és bélrendszeri problémák kezelésében. A készítmény hatásos a különböző eredetű fejfájások, migrén, szédülés, hányás, émelygés, valamint a gyomor- és bélrendszeri problémák kezelésében.



Eladó

237 darab Délvasmegyei takarékpénztári részvény. Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

**Mária-czelli Gyomor-cseppek**

Mária-czelli Gyomor-cseppek. A gyomorbetegségek (túnetek: étvágytalanság, gyomorégőség, bűzös lehellet, felhajtás, savanyú, felbőgös, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkaválasztás, sárgáság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés). Hatálos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyhívesen ez a gyomortól származott, gyomortürelésnél ételekkel és italokkal, gúszták, májbajok és hőmorrhoidálnak. Emellett bajoknál a Mária-czelli Gyomor-cseppek ezek a kilt-növények bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utatással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. Magyarországi forrásként: Török József gyógyszerár Budapest, Király utca 12 sz. A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítottam”. A Mária-czelli gyomor-cseppek valódi kaphatók Muraszombatban Bölcs Béla gyógyszerárán.

Bölcs Béla gyógyszerárán kaphatók:

**Keressük a hazait!**

**Szap-panok**  
Glycerin, Pipere, Scrail, Tojás-olaj, növény, Rózsa, Glycerin, Gyökönke (Speick) Napraforgó-szappan.

**Illatszerek**  
A hölgyvilág által legkedveltebbek, „Fenyőerdő-illat” tüdőbajosoknak, Brillantine, Viasz-hajkenőcs 3 színben és nagyságban. Párisi hölgypor, Berliini Fettepouder Glycerin Crème.

Feltűnő olcsó és jó!

**Ajánlható minden házhoz!**

**Jeles hazai gyártmány!**

Dr. Popp fogpaszta és szájviz  
Bouthemard fogpaszta  
Dr. Rothe fogvize, Salicylszájviz.  
Alvilsavas méz szárp  
Tiszaujlaki bajuszpedró  
Cascara Sagrada pasztillák emésztési zavarok ellen  
Ricinus cukorkák székrekedés ellen gyermekeknek  
Quajak-pasztillák száj- és torokbántalmaknál  
Malátakivonat-cukorkák hurut- és torokbántalmak ellen  
Kriegner Reparátorja rheuma ellen  
Tamar Indien-pasztillák  
Dr. Rózsa életbalsama  
Dr. Kiesov életbalsama,

Odol Szájviz, Berger kátrány-szappan, Karlsbadi só, (eredeti üvegekben) Erzebet és Pserhofer-labdacsok, Csunkamajolaj, Möller-féle (fészelt) Csunkamajolaj, Manger-féle (fészelt) Brázy Sósorszesz, Nesztl-féle gyermek-tápláliszrt., dr. Gólis éppan, Reichter-Pain-Expeller.